

Център за правна помощ
Глас в България

ДЕЦАТА-МИГРАНТИ

И ПАКТА НА ЕС ЗА МИГРАЦИЯТА
И УБЕЖИЩЕТО:
КАЗУС ОТ ПРОЦЕСА НА КАФКА?

Този материал е създадена в рамките на проект "Подкрепа за деца в движение", съфинансиран от Европейския съюз и фондация „Работилница за граждански инициативи“ (ФРГИ).

Изразените възгледи и мнения са единствено на автора и не отразяват непременно тези на Европейския съюз и ФРГИ.

Нито Европейският съюз, нито ФРГИ могат да бъдат държани отговорни за тях.

ФОНДАЦИЯ
РАБОТИЛНИЦА
ЗА ГРАЖДАНСКИ
ИНИЦИАТИВИ

покрепяме инициативните

Съфинансирано от
Европейския съюз

ВЪВЕДЕНИЕ

СИТУАЦИЯТА С ДЕЦАТА-МИГРАНТИ КАТО ЕДНА ОТ НАЙ-УЯЗВИМИТЕ ГРУПИ, ТЪРСЕЩИ ЗАКРИЛА, Е ОСНОВНИЯТ ЛАКМУС ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ЕКО СРЕДАТА НА ОСНОВНИТЕ ПРАВА НА МИГРАНТИТЕ И КАТО ЦЯЛО НА ОСНОВНИТЕ ЧОВЕШКИ ПРАВА.

Генезиса на Пакта и проектите на Европейската комисия (ЕК) в България

След дългогодишен процес на преговори, през май 2024 г. ЕС прие **Пакта за миграцията и убежището (Пакта)**. Пактът представлява набор от нови правила за управление на миграцията и за създаване на обща система за убежище в ЕС.

Докато течеше процесът по гласуване на Пакта, България беше заета с политическата драма около присъединяването си към Шенген. За присъединяването си България беше подложена на голям натиск както на национално ниво, така и на равнище ЕС, за да ограничи миграцията. Към страната ни бе поставено едно единствено условие, а именно затягане на граничния контрол и предотвратяване на т.н. „незаконни“ влизания.

През март 2023 г. ЕК стартира шестмесечен пилотен проект с България за „предотвратяване на незаконните влизания, укрепване на управлението на границите и миграцията“. През 2024 пилотният проект прерасна в Рамка за сътрудничество между ЕК и България. Дефинираните в Рамката цели включва и „започване на подготовката за прилагане на Новия пакт за миграцията и убежището в България и Румъния, по-специално по отношение на националните планове за изпълнение“.

След тих процес на подготовка, в който не беше отделено място за гражданското общество, на 20 декември 2024 г. България публикува своя национален план за изпълнение на Пакта на ЕС. Публикацията на националния план се оказва единственият закъснял етап, в който гражданското общество може да се осведоми какво се случва с изпълнението на Пакта. Както на европейско ниво така и на национално ниво, гражданското общество не беше ефективно включено в разработването на новите миграционни политики. Разминаването с гражданския сектор

представлява сериозен дефицит в качеството на политиките, тъй като гражданските организации са сред основните групи, работещи на терен, и като такива могат да предоставят пълноценна обратна връзка за реалния ефект на миграционните политики.

Като цяло, Пакта сериозно измества фокуса от бежанска към миграционна система, усложняваща достъпа до процедура за международна закрила. Принципите на бежанското право стават по-условни, а процесите около търсещите закрила се изместват към процес за управление на миграцията и граничен контрол. Очевидно се следва логиката на пълното политизиране на бежанската система.

Ефектът на Пакта върху правата на децата-мигранти: уравнение с много неизвестни

По отношение на децата мигранти Пакта предизвиква повече въпроси, отколкото отговори. Така и не стана ясно каква предварителна оценка за въздействието особено с оглед правата на децата, търсещи закрила, е направена при изготвяне на новите правила.

Подобна оценка би следвало да е задължителна предвид и факта, че в световен мащаб за 2023 децата са съставлявали 40% от бежанците и разселените лица.¹ Според Евростат, за 2024 г., 234 670 от първоначалните молби за закрила са подадени от лица под 18 години, представляващи 25.7% от общия брой първоначални молби за убежище.²

Според годишния доклад на **Държавната агенция за бежанците при МС (ДАБ)** за 2024 г. 2 601 непридружени непълнолетни лица са потърсили закрила в България.³ Относно гарантиране правата на непридружените деца в страната ни, на 03.10.2024 г. ЕК взема официално решение за закриването на Процедурата за нарушение №2018/2123 за неизпълнение от страна на България на задълженията, съгласно разпоредбите от Директивата относно условията за прием, Директивата за процедурите за убежище и Хартата на основните права на ЕС. Същевременно, голяма част от регистрираните деца продължават да напускат самоволно териториалните поделения на ДАБ при МС – само за 2024 г. са издадени общо 2 457 решения за прекратяване на производствата на непридружени непълнолетни лица.⁴

С оглед на цялостния контекст, ситуацията на децата-мигранти и начинът, по който Пакта третира техните права, се явява основният тест доколко новите миграционни политики отдават значение на основните човешки права.

¹ Статистика ВКБООН, [Refugee Data Finder - Key Indicators](#).

² Children in migration, [Children in migration - asylum applicants - Statistics Explained - Eurostat](#).

³ Доклад за дейността на ДАБ за 2024, стр. 7-8.

⁴ Пак там, стр. 8.

ДЕЦАТА И ВЪНШНИТЕ ГРАНИЦИ НА ЕС: СКРИНИНГ

Пактът въвежда т.нар. Регламент за скрининг.⁵ Скринингът е дефиниран като чисто техническа процедура, която ще бъде една от основните задачи на външните граници на ЕС. Въпреки определянето му като „чисто техническа“ стъпка, скринингът ще има сериозно отражение върху основните права на мигрантите, тъй като ще определя доколко граждани на трети страни ще имат достъп до бежанска процедура.

Скринингът ще бъде задължителен за деца, търсещи закрила, включително непридружени непълнолетни.

Основен момент в скрининга е, че по време на провеждането му гражданите на трети страни, подложени на тези предварителни проверки, не получават разрешение да влязат на територията на държава членка. Тази т.н. правна фикция е постановена в чл. 6 от Скрининг-Регламента, като разпоредбата не прави изключение за децата, търсещи закрила. Същевременно фикцията, че търсещият закрила, не се намира на територията на страната, неутрализира правата и гаранциите, произтичащи от принципа за достъп до територия.

Регламентът за скрининг предвижда следните гаранции за непълнолетни чуждестранни граждани:

- » При скрининга следва висшият интерес на детето да е от първостепенно значение.
- » По време на скрининга непълнолетното лице се придружава от пълнолетен член на семейството, ако има такъв;
- » Държавите членки предприемат възможно най-бързо мерки, за да гарантират, че представител или, когато не е назначен представител, лице, обучено да защитава висшият интерес и общото благосъстояние на ненавършилия пълнолетие, придружава и подпомага непридружения ненавършил пълнолетие по време на скрининга по подходящ за деца и съобразен с възрастта му начин и на език, който той разбира. Това лице е лицето, определено да действа временно като представител съгласно Директива (ЕС) 2024/1346, когато това лице е било определено съгласно посочената директива.

Представителят трябва да разполага с необходимите умения и експертен опит, включително във връзка с отношението и специалните потребности на ненавършилите пълнолетие.

⁵ Регламент 2024/1356.

Представителят действа така, че да гарантира висшия интерес и общото благосъстояние на ненавършилия пълнолетие, и така, че непридружения ненавършил пълнолетие да може да се ползва от правата и да спазва задълженията съгласно настоящия регламент.

» Лицето, което отговаря за придружаването и подпомагането на непридружен ненавършил пълнолетие в съответствие с параграф 3, не може да е лице, отговарящо за елементи на скрининга, трябва да действа независимо и да не получава указания нито от лицата, отговарящи за скрининга, нито от органите за скрининг. Тези лица трябва да изпълняват задълженията си в съответствие с принципа за висшия интерес на детето и да разполагат с необходимите експертен опит и обучение за тази цел. За да се осигурят благосъстоянието и социалното развитие на ненавършилия пълнолетие, това лице се сменя само при необходимост.

Коментар: **Разпоредбата на Регламента относно гаранциите за децата изглежда доста обща и недостатъчна. Възникват следните основни въпроси:**

» Как гаранциите за непълнолетните на практика ще бъдат прилагани в рамките на процеса на скрининг?

» Как ще бъде проследена отговорността в случаите на неспазване на висшия интерес на детето и на гаранциите за деца?

» Как ще се гарантира безопасността на децата в рамките на съоръженията за скрининг?

» Предвид факта, че съоръженията за скрининг вероятно ще бъдат разположени в граничните райони, как ще бъде осигурен ефективен достъп на децата до правни и социални услуги както и до психологическа подкрепа?

» Кой ще отговаря за контрола при точното определяне на възрастта на децата по време на скрийнинга?

» Какво ще се случи с децата, ако органите се забавят в процеса на скрининг?

» Какви гаранции и способности ще бъдат предоставена на деца-мигранти, за да не попаднат във фактическо задържане?

В България, по закон⁶ на непридружените непълнолетни се назначава законен представител – адвокат избран от списъка с адвокати – представители по ЗУБ към Националното Бюро за Правна Помощ. Опитът до този момент показва, че този вид представителство е често недостатъчно и несъответстващо на цялостните нужди на децата, протича по-скоро формално и е трудно за наблюдение и оценка. Съществуват и много проблеми с т.нар. сигурни зони, в които непридружените непълнолетни следва да бъдат настанявани на територията на бежанските лагери. Без ефективен надзор децата често напускат тези зони сами, за да продължат опасното си пътуване към Западна Европа със следващия трафикант. В България съществуват много ограничени възможности, при които децата могат да бъдат настанени в алтернативни приемни центрове или в приемни семейства.

Вместо да отстрани съществуващите пропуски и да постави по-високи ясни изисквания към държавите членки за ефективно прилагане на гаранциите за децата, Регламентът занижава стандартите, оставяйки особено непридружените непълнолетни лица да бъдат изправени пред риск от несигурност и неприложими гаранции, незаконни практики, неадекватно настаняване, липса на достъп до външни професионални услуги, грижи и помощ.

ПРАВАТА НА ДЕЦАТА, ТЪРСЕЩИ ЗАКРИЛА, В НОВАТА ПРОЦЕДУРА

Регламент (ЕС) 2024/1348 въвежда новите условия за установяване на обща процедура за международна закрила в ЕС и отменя Директива 2013/32/ЕС.

1. ПРИЛАГАНЕ НА УСКОРЕНИ ПРОЦЕДУРИ ЗА РАЗГЛЕЖДАНЕ НА МОЛБА ЗА ЗАКРИЛА ПРИ НЕПРИДРУЖЕНИ НЕПЪЛНОЛЕТНИ

Разпоредбата на чл. 42, пара 3 на новия Регламент позволява молби за закрила, подадени от непридружени непълнолетни, да се разгледат в ускорено производство, когато:

- » Непридруженото дете идва от трета държава, която може да се счита за сигурна държава на произход по смисъла на настоящия Регламент.

⁶ Чл. 25 от Закона за убежището и бежанците.

» Има разумни основания да се смята, че непридруженото дете представлява опасност за националната сигурност или обществения ред на държавата членка, или кандидатът е експулсиран поради сериозни причини, свързани с националната сигурност или обществения ред съгласно националното право.

» Молбата е последваща молба, която не е недопустима.

» Се счита, че непридруженото дете, след като му е била предоставена пълна възможност да посочи основателна причина, умишлено е подвел органите, като е предоставил невярна информация или документи или като не е предоставил значима информация или документи, по-специално във връзка със своята самоличност или гражданство, които са могли да повлияят отрицателно на решението, или когато са налице ясни основания да се смята, че кандидатът злонамерено е унищожил или подправил документи за самоличност или за пътуване, за да предотврати установяването на своята самоличност или гражданство; или

» Непридруженото дете е гражданин на трета държава, или, в случай на лице без гражданство, кандидатът е лице, чието предишно обичайно местопребиваване е било на територията на такава трета държава, за която делът на решенията за предоставяне на международна закрила, постановени от решаващия орган, е, съгласно последните налични годишни средни данни на Евростат за целия Съюз, 20% или по-малко, освен когато решаващият орган счита, че е възникнала съществена промяна в третата държава след публикуването на съответните данни на Евростат или че кандидатът спада към категория лица, за които делът от 20% или по-малко не може да се счита за представителен за техните нужди от закрила, като се вземат предвид, наред с другото, значителните различия между първоинстанционните и окончателните решения.

Коментар: Съгласно чл. 71, ал. 1 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ) ускорено производство не се провежда по отношение на непридружен малолетен или непълнолетен чужденец, подал молба за международна закрила. Ускореното производство предоставя по-малко процедурни гаранции като по-кратки срокове и едноинстанционно съдебно производство за обжалванията на отказите за предоставяне на закрила.

В това отношение новият Регламент предлага дерогация на абсолютния достъп до процедура за убежище на непълнолетни. С оглед на предвидените основания за прилагане на ускорената процедура като умишлено предоставяне на неверни данни или деца, представляващи заплаха за националната сигурност, де факто децата в административното производство за закрила се ползват с по-малко права и гаранции отколкото децата в наказателни производства. Всичко това е в сериозен разрез с основните права на деца и зачитането им като особено уязвима група.

2. ПРИЛАГАНЕ НА ПРОЦЕДУРИ ПО ГРАНИЦИТЕ

Друг нов елемент в националната ни миграционна и бежанска система е прилагането на процедури по границите. След скрининга, когато е приложимо и при условие че кандидатът все още не е получил разрешение да влезе на територията на държавите членки, дадена държава може да приложи гранична процедура за убежище. Гранични процедури са задължителни в следните случаи:

- » Счита се, че кандидатът умишлено подвежда органите чрез предоставяне на невярна информация;
- » Кандидатът представлява опасност за националната сигурност.
- » Кандидатът е гражданин на трета държава с 20% или по-малко вероятност за предоставяне на закрила.

Основен момент тук е, че на кандидатите, спрямо които се прилага гранична процедура, не се разрешава да влязат на територията на държава членка. По време на граничната процедура органите прилагат фикцията, че лицата не са на територията на страната.

Въпреки значително занижените стандарти на граничните процедури по отношение основни права на мигрантите, новите правила не изключват приложението на гранична процедура спрямо деца. Според чл. 53, параграф 1 от Регламент 2024/1348 процедура на границата се прилага спрямо непридружените непълнолетни, когато се смята, че ненавършилият пълнолетие представлява опасност за националната сигурност или общественения ред на държавата членка, или е експулсиран поради сериозни причини, свързани с националната сигурност или общественения ред съгласно националното право.

Коментар: **Относно правата на децата, търсеци международна закрила, се акумулират отново няколко обезпокоителни тенденции:**

- » Непридружени непълнолетни могат да бъдат класифицирани като заплаха за националната сигурност.
- » Предвижда се възможност да бъдат подложени на гранична процедура директно след скрининга.
- » Не се изключва възможността за тях да бъде приложена фикцията, че не се намират на територията на страната.

ДЕЦАТА КАТО ЗАПЛАХА ЗА НАЦИОНАЛНАТА СИГУРНОСТ?

Особено показателен за подхода на Пакта спрямо основните права на деца-мигранти са предвидените в Пакта хипотези деца-непридружени непълнолетни- да бъдат счетени като заплаха за националната сигурност. Оттук следва възможността за прилагане на ускорени и гранични процедури спрямо непълнолетни непридружени въпреки особената им уязвимост. Всичко това представлява сериозен пропуск за основните права на децата-мигранти от страна на законодателя, институциите и гражданското общество.

Пакта като цяло определя по-рестриктивни условия за лицата, определени като рискови за националната сигурност, като преценката за това е изцяло в контрола на административните органи.

Не са предвидени конкретни правни способности за лицата, попаднали в графата национална сигурност, да оспорят точността на информацията, фактите и мотивите в административната оценка, че представляват опасност за националната сигурност и обществения ред.

Напротив, възможността за правна защита на тези лица дори се усложнява. Така, чл. 18 от новия Регламент 2024/1348 предвижда възможност да бъде отказан достъп до досието на кандидата за закрила, ако например разкриването на информацията или източниците би застрашило националната сигурност. Отново тук преценката е изцяло в контрола на органите.

Нещо повече, държавите членки предоставят достъп до информацията или източниците на правния съветник, който представлява кандидата и е преминал през проверка за сигурност, доколкото информацията е от значение за разглеждането на молбата или вземането на решение за отнемане на международна закрила.

Новите правила не предвиждат никакви ясни гаранции за лицата, класифицирани като заплаха за националната сигурност, въпреки че те могат да бъдат поставени в условия, идентични на лицата, разследвани за престъпления по Наказателния кодекс. Пълният административен монопол върху преценката за национална сигурност на практика легитимира презумпцията „виновен без възможност за доказване на противното“.

Непълнолетните непридружени, сметени за опасност за националната сигурност, не правят изключение в предвидените ограничения в обхвата на правната защита. Не са предвидени дори никакви облекчени условия за тези деца като някакъв санитарен минимум в гарантирането на техните права като особено уязвима група. Всичко това може да бъде окачествено като деградация на основните права на децата.

ДЕЦАТА-МИГРАНТИ И ЕВРОПЕЙСКАТА СОЛИДАРНОСТ

Регламент (ЕС) 2024/1351 преразглежда правилата за определяне на компетентната държава-членка за разглеждане на молба закрила, като отменя Регламент (ЕС) № 604/2013 „Дъблин“.

В процедурата за определяне на компетентната държава се предвиждат следните условия за ненавършилите пълнолетие:

» Компетентната държава членка е държавата членка, в която законно се намира член на семейството или брат или сестра на непридружения ненавършил пълнолетие, освен когато бъде доказано, че това не е във висшия интерес на детето. Когато кандидатът е непридружен ненавършил пълнолетие и има роднина, който се намира законно в друга държава членка, и когато въз основа на индивидуална проверка е установено, че роднината може да се грижи за него, тази държава членка събира ненавършилия пълнолетие с неговия роднина и е компетентната държава членка, освен когато бъде доказано, че това не е във висшия интерес на детето.

» Органите съобразяват висшия интерес на детето предвид възможност за събиране на семейство, социални аспекти, мнението на детето.

» Назначаване на представител във възможно най-кратък срок и не по-късно от петнадесет работни дни от датата на подаване на молбата. В случай на непропорционално голям брой молби, подадени от непридружени ненавършили пълнолетие, или в други

извънредни ситуации срокът за определяне на представител може да бъде удължен с десет работни дни. Представителят на непридружения ненавършил пълнолетие участва по време на цялата процедура за определяне на компетентната държава членка съгласно настоящия регламент

» При липса на член на семейството, брат или сестра или роднина по параграфи 2 и 3 компетентната държава членка е тази, в която първоначално е регистрирана молбата за международна закрила на непридружения ненавършил пълнолетие, ако това е във висшия интерес на детето.

» Преди непридружен ненавършил пълнолетие да бъде прехвърлен, прехвърлящата държава членка, уведомява компетентната държава членка или държавата членка на преместване, която потвърждава, че всички подходящи мерки, посочени в членове 16 и 27 от Директива (ЕС) 2024/1346 и член 23 от Регламент (ЕС) 2024/1348 ще бъдат предприети незабавно, включително назначаването на представител в компетентната държава членка или в държавата членка на преместване. Всяко решение за прехвърляне на непридружен ненавършил пълнолетие се предхожда от индивидуална преценка на висшия интерес на детето.

Коментар: **Специално по отношение на непридружени непълнолетни в процедурата по прехвърляне, Съдът на Европейския съюз (СЕС) постановява през годините задължителни насоки, засягащи ситуацията на тези деца. Сред тях са:**

» Решение на СЕС от 06.06.2013 по дело С 648/11, според което компетентната държава-членка да разгледа молбата за закрила на непридружен непълнолетен, не е задължително да бъде първата страна, където детето е подало молбата си, а тази, в която е подало молбата и след това се намира малолетното или непълнолетно лице. За интереса на непридружените малолетни или непълнолетни лица е от значение да не се удължава ненужно процедурата за определяне на компетентната държава членка, а да им се осигури бърз достъп до процедурите за определяне на статута на бежанец.

» Решение на СЕС от 01.08.2022 по дело С-19/21 постановява, че държавата членка, до която е отправено искане за поемане на отговорност, е длъжна да предостави право на правни средства за защита пред съд или правораздавателен орган срещу нейното

решение за отхвърляне на искането - на непридружения ненавършил пълнолетие, който е подал молба за международна закрила.

Новият Регламент, отменящ „Дъблин“, не инкорпорира задължителните насоки на СЕС относно основни права на непридружени непълнолетни. Създаването на ново законодателство като че ли се превръща в начин, по който да се заобиколи задължителната практика на СЕС, особено когато е в полза на търсещите закрила.

Красноречив пример за това е чл. 43 от новия Регламент, който предвижда по-малко гаранции в правната защита срещу решенията за прехвърляне към друга държава-членка. Първо, Регламентът ограничава обхвата на правната защита до оценка на определени въпроси като:

- » дали прехвърлянето ще доведе за засегнатото лице до реален риск от нечовешко или унижително отношение по смисъла на член 4 от Хартата на основните права;
- » дали след решението за прехвърляне са налице обстоятелства, които са от решаващо значение за правилното прилагане на настоящия регламент;
- » при нарушение на правата, при наличие на членове на семейството или зависими лица.

Срокът за обжалване е в порядъка от най-малко една, но не повече от три седмици след уведомлението за решението за прехвърляне.

Сред ключовите промени е отмяната на автоматичния суспензивен ефект на обжалването. За сравнение, според разпоредбата на чл. 27, пара 3 б от действащия в момента Регламент „Дъблин“ при обжалване или преразглеждане на решението за прехвърляне, прехвърлянето на първо време спира автоматично.

Същевременно, според новия Регламент, когато засегнатото лице не е упражнило правото си да поиска суспензивно действие, обжалването или преразглеждането на решението за прехвърляне не спира изпълнението на решението за прехвърляне. Ако е постановено суспензивно действие, съдът или правораздавателният орган се стреми да се произнесе с решение по съществуването на обжалването или преразглеждането в срок от един месец след решението за постановяване на суспензивно действие.

Тук отново не са предвидени изключения или минимални облекчени условия за деца, търсещи закрила. Като санитарен минимум в гарантиране правата им, законодателят е могъл да предвиди автоматичен суспензивен ефект поне в случаите, когато непридружени непълнолетни обжалват трансфера си към друга държава членка.

ПРОИЗВОДНИТЕ НА ПАКТА: ПРЕДЛОЖЕНИЕТО НА ЕК ЗА НОВА СИСТЕМА ПО ВРЪЩАНИЯТА

През март 2025 ЕК представи предложението си за нова единна система по връщанията на граждани на трети страни в страните им на произход или трети страни.⁷ Предложението на Комисията визира нов Регламент на ЕС за осъществяване на връщанията, заменящ съществуващата директива, която е в сила от 2008 г.

Основни моменти в предложението за ново законодателство са например⁸:

- » Взаимно признаване на решенията за връщане между държавите-членки
- » Увеличаване на срока за задържане с цел подготовка и осъществяване на връщането до 24 месеца.
- » По-строги правила за лица с решение за връщане с нови задължения за тях.
- » Специални и по-рестриктивни условия за лица, за които се счита, че представляват заплаха за националната сигурност, включително чрез принудително връщане, забрана за влизане в страната с предложение за удължаване на срока, удължаване срокът за задържане с над 24 месеца при съдебно постановление.
- » Премахване на фиксирания период от 7 до 30 дни за доброволно напускане, като дава на държавите членки контрол върху крайните срокове
- » Засилено поощряване на т.н. доброволни връщания чрез предоставяне на консултации и подпомагане на доброволното връщане.
- » Отмяна на автоматичния суспензивен ефект на обжалването на заповедта за връщане.
- » Узаконяване т.н. центрове за връщане на мигранти в трети страни.

⁷ Migration: Commission proposes new European approach to returns, достъпно на: [Migration: Commission proposes new European approach to returns - European Commission](#).

⁸A new return system-V2.indd; виж и [Proposal for an EU Return Regulation | European Council on Refugees and Exiles \(ECRE\)](#).

Предложението на ЕК позволява задържането на деца като крайна мярка и в съответствие с най-добрия интерес на детето. Задържането на деца следва да бъде във възможно най-кратък срок. Деца и семейства с деца не могат да бъдат прехвърляни в предвижданите центрове за връщане на мигранти в трети страни.

Коментар: Предложението на ЕК за нов Регламент за връщанията представлява последния липсващ елемент в затварянето на цикъла около Пакта. Въпреки че се намира в начална фаза на преговори, предложенията на ЕК са показателни за това какви тенденции ЕС следва спрямо миграцията. Тенденции, които очевидно позволяват задържането на деца без най-малкото да определят максимален срок, с изтичането на който задържането им да бъде абсолютно недопустимо. В предложението на ЕК липсват и конкретни модели за алтернативи на задържането особено по отношение на непълнолетни. Вместо това оценката за ситуацията на детето, определянето на неговия най-добър интерес, достъпът до услуги изцяло се институционализират.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Тенденцията на пълно политизиране на бежанската система се проявява на ниво политизиране и релативиране на основните права на децата-мигранти, не адресирайки, а по-скоро задълбочавайки тяхната особена уязвимост. Особено показателни за занижените стандарти, които Пакта прилага спрямо правата на тези деца, са следните акценти:

- » Спрямо ненавършилите пълнолетие също ще се прилага узаконената от Пакта правна фикция, че търсещият закрила, не се намира на територията на страната по време на скрининга и провеждане на гранична процедура. Чрез тази фикция, на практика се неутрализират правата и гаранциите, произтичащи от принципа за достъп до територия.
- » Позволява се прилагането на ускорени и гранични процедури спрямо непридружени непълнолетни като сериозен недостатък в предоставянето на процедурните гаранции.
- » Непридружени непълнолетни могат да бъдат счестени за заплаха за националната сигурност и общественения ред на държава членка, като преценката за това е изцяло в контрола на административните органи.
- » Пълно институционализиране на преценката за ситуацията на детето, най-добрият интерес, достъпа до услуги.

„ЦЕНТЪР ЗА ПРАВНА ПОМОЩ - ГЛАС В БЪЛГАРИЯ“ ПРЕДОСТАВЯ ВИСОКО КВАЛИФИЦИРАНА ПРАВНА ПОМОЩ ПОД ФОРМАТА НА КОНСУЛТАЦИИ И ПРОЦЕСУАЛНО ПРЕДСТАВИТЕЛСТВО НА БЕЖАНЦИ И МИГРАНТИ НА ТЕРИТОРИЯТА НА РЪБЪЛГАРИЯ ПРЕЗ ПОСЛЕДНИТЕ 15 ГОДИНИ.

НАШАТА ВИЗИЯ Е, ЧЕ ДОСТЪПЪТ ДО ПРАВНА ПОМОЩ НА УЯЗВИМИ ГРУПИ ОТ ОБЩЕСТВОТО НЕ Е ПРОСТО ПРАВЕН ВЪПРОС, А ОСНОВЕН ИНСТРУМЕНТ ЗА СОЦИАЛНАТА СПРАВЕДЛИВОСТ, НАМАЛЯВАНЕТО НА БЕДНОСТТА И ДЕМОКРАТИЧНОТО УПРАВЛЕНИЕ.

Автор:

Десислава Тодорова

експерт застъпничество

към “Център за правна помощ – Глас в България”

/ Юни 2025 /

Може да ни проследите и да се свържете с нас
в социалните ни мрежи и на следните контакти:

+392 887 470 742

voiceinbulgaria@gmail.com

www.centerforlegalaid.com

www.migrantrights.eu

www.detainedinbg.com